

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

N:o 7/1951.

framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående landskapet Ålands flagga.

Uti framställning N:o 1/1946 anhöll landskapsnämnden, att Landstinget måtte som landskapslag antaga ett av landskapsnämnden uppgjort förslag till landskapslag angående landskapet Ålands

ÅLANDS LANDSKAPSNÄMND

KÄNSLIET

Mariehamn, den 1 december 1951.

Till Ålands landsting.

N:o 27/3.

Landskapsnämnden har härmed äran meddela, att landskapsnämnden beslutat att av förekommen anledning återtaga sin till Landstinget ingivna framställning N:o 7/1951 med förslag till landskapslag angående landskapet Ålands flagga.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält
Viktor Strandfält

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom
Ch. Stormbom

framställning N:o 1/1946, som landskapsnämnden till de delar densamma berör landskapets flagga nu blott upprepar.

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

№ 7/1951.

framställning till Ålands landsting med för-

slag till landskapslag angående landskapet

Ålands flagga.

Uti framställning № 1/1946 anhöll landskapsnämnden, att

Landstinget måtte som landskapslag antaga ett av landskapsnämnden

uppgjort förslag till landskapslag angående landskapet Ålands

flagga och vapen. Den del av framställningen, som berörde land-

skapets vapen har av Landstinget sedermera lösts i positiv rikt-

ning genom antagande av landskapslag i ämnet. Frågan om landska-

pets flagga har däremot lämnats vilande, och landskapsnämndens

framställning i ärendet torde väl på grund av mellankommet nyval

anses vara förfallet. Landskapsnämnden, som anser att även frå-

gan om en egen flagga för landskapet med det snaraste borde

"bringas i hamn", har vid sammanträde den 8 februari 1951 beslu-

tat till Landstinget ingå med en förnyad framställning i ärendet.

För sådant ändamål bilägges enligt landskapsnämndens beslut som en

särskild bilaga till framställningen motiveringen till landskaps-

nämndens förenämnda framställning № 1/1946, som landskapsnämnden

till de delar densamma berör landskapets flagga nu blott upprepar.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vördsamma

anhålla, att Landstinget ville antaga nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående landskapet Ålands flagga.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Landskapet Ålands flagga utgöres av en rektangelformig duk mellanblå färg med guldgult kors, omslutande ett smalare kors samma färg som bottenfärgen.

2 §.

Flaggans dimensioner äro: hela höjden 11 enheter och hela längden 18 enheter. Det yttre korsets bredd är $1 \frac{1}{4}$ enhet på vardera sidan om det inre korset, vars bredd är $\frac{1}{2}$ enhet. Längden av de inre fälten är 5 enheter och av de yttre 10 enheter samt fältens höjd 4 enheter.

3 §.

Normalflaggor skola förfärdigas genom försorg av Ålands landskapsnämnd, som på lämpligt ställe skall förvara dem.

Mariehamn den 14 februari 1951.

På landskapsnämndens vägnar:

№ 1/1946.

Ålands landskapsnämnds framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående landskapet Ålands flagga och vapen.

Den 17 februari 1937 inlämnade landstingsmannen Herman Mattsson en petition till Landstinget om vidtagande av åtgärd för stiftande av landskapslag om landskapet Ålands flagga. Med anledning av petitionen hänsköt Landstinget vid plenum den 22 februari 1937 frågan till landskapsnämnden med anhållan om dess utlåtande och förslag i ärendet. Den 18 februari 1942 upprepade vicetalmannen Mattsson sin förenämnda petition. I sin förstnämnda petition yttrade vicetalman Mattsson bl.a. följande:

"Känt är att varje folk har sin flagga, varje sammanslutning eller förening för befrämjandet av ett eller annat syfte sin fana eller sitt standar, och känt är även att i de flesta trakter, där kulturfolk bo, flaggning vid högtider och märkestillfällen flaggning är en allmän sed. Genom flaggning gives uttryck för fest och glädje liksom ock för sorg och saknad. Vacker är förvisso anblicken av en bygd, där varje hem har sin flaggstång med flaggan hissad eftersom omständigheterna kräva, och respekt för det flaggande folkets kultur kan man icke undgå att känna. Detta folk manifesterar nämligen sin medvetenhet av flaggans betydelse liksom ock, att det förstår värdet av tillfällen och händelser.

Färdas men emellertid genom de åländska bygderna överraskas man av avsaknaden av all anordning för flaggning, och vid högtidliga tillfällen finnes intet i bygdens yttre prägel, som sköljer helg och vardag åt. Orsakerna härtill kunna visserligen vara flere, men att förhållandet till stor del beror på, synes det uhdertecknad, avsaknaden av legala och precisa bestämmelser angående en landskapet Ålands enhetliga och gemensamma flagga, vilka med beaktande av landskapets konstitutionella ställning borde åstadkommas. En folkgrupp med egen lagstiftnings- och förvaltningsbefogenhet på de områden med vilka den ordinära medborgaren står i daglig beröring, och en folkgrupp, vars rättigheter sträcka sig långt utöver vanliga medborgarrätter, är väl ändå något former än exempelvis ett politiskt parti eller en kulturell förening, vilka vardera i regel hava sin fana eller sitt standar. Enligt min uppfattning är det på tiden att taga denna sak till tals och fatta beslut om en landskapsflagga.

Att i detta sammanhang orda om republiken Finlands flagga kunde vara helt och hållet onödigt, men för undvikande av missförstånd må anföras, att detta syfte icke på något sätt avser sidvördnad för

Finlands flagga ej heller negligera av legala föreskrifter om dennas användning."

Då tidpunkten numera syntes lämplig för framställande av förslag i ärendet, uppdrog landskapsnämnden den 2 november 1945 åt landskapsarkeologen att utarbeta ett betänkande rörande landskapets flagga och vapen. Det syntes nämligen landskapsnämnden, att landskapets flagga och vapen så intimt sammanhålla, att i ett förslag rörande flaggan även förslag om landskapsvapen borde ingå. I sitt betänkande, som till landskapsnämnden inlämnades den 31 december 1945, framhöll landskapsarkeologen bl.a. följande:

"Flaggor, vapen och sigill äro symboler, som de västerländska folken av ålder samlat sig kring. De äro ofta bärare av urgamla traditioner, som förpliktande talar till nutiden från för länge sedan hängångna släktled. De äro och bliva betydelsefulla väckare av en sund och stark patriotism, utan vilken varje medvetet samfundsliv inom en politisk eller administrativ enhet, en stat eller ett annat självstyrelseområde, är omöjligt. Därför bör även från åländsk sida göras allt för att skapa och vårda dessa symboler i klar vetskap om deras stora betydelse för befastande av vår självstyrelse."

Till betänkandet är bilagt förslag till såväl landskapsflagga som landskapsvapen. Beträffande landskapsflaggan framfördes två alternativ. Det första var en blågul korsflagga med ett smalt blått kors inne i det gula. Det andra åter var en blågul korsflagga med ett smalare rött kors på vardera sidan av det gula. I betänkandet anför landskapsarkeologen, att landskapsflaggan dels bör vara av samma grundtyp som andra nordiska flaggor, alltså en korsflagga, dels åter visa färgerna i landskapets av ålder använda vapen, blått och gult. Beträffande landskapsvapnet åter framhöll landskapsarkeologen, att detta av ålder beskrives på följande sätt: "I blått fält en gyllene hjort med klövar i naturfärg samt med juvelsmyckad halsring av guld. Skölden är med grevskapskrona betäckt." Enligt landskapsarkeologens åsikt borde vid lagstiftning den vedertagna beskrivningen i oförändrad form intagas i landskapslagen, dock så att bestämmelsen om kronan utgår. Vid sammanträde den 18 januari 1946 beslöt landskapsnämnden gå in för alternativ 1 i landskapsarkeologens förslag till landskapsflagga och godkänna förslaget till landskapsvapen, detta sistnämnda dock så, att kronan i vapnet bör bibehållas, samt i enlighet därmed uppgöra förslag till landskapslag. Landskapsnämnden beslöt därvid särskilt betona, såsom vice-talman Mattsson redan i sin förenämnda petition gjort, att stiftandet av landskapslag angående landskapsflagga för Åland icke innebär någon

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

sidvördnad för rikets flagga. Med frågan om användningen av landskapets flagga har landskapsnämnden icke tagit befattning i förslaget, emedan denna fråga lämpligast behandlas vid pågående revision av självstyrelselagstiftningen.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Lantråd

Viktor Strandfält

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom

Ch. Stormbom.